

Dış Ticaret Açığı Şubat'ta Yatay Seyretti

2021 yılı Şubat ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 9.6 oranında artarak 16.0 milyar dolar ile tüm Şubat ayları içerisinde en yüksek ihracat değerine ulaştı. İthalat ise yüzde 9.4 oranında artarak 19.3 milyar dolar oldu.

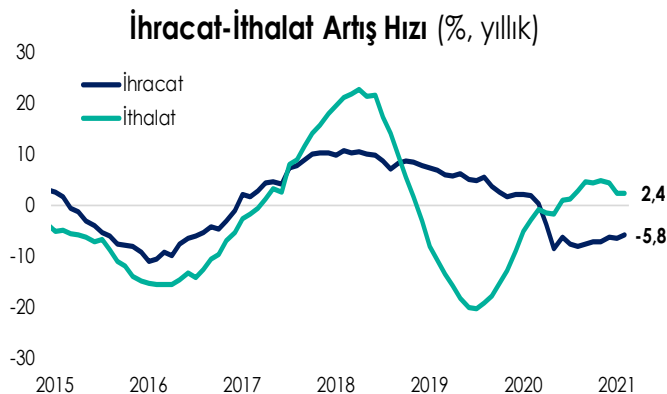
Dış Ticaret (milyar \$)		GTS		
	İhracat	İthalat	Denge	Karşılama Oranı
Şub.20	14.608	17.644	-3.036	82,8%
Şub.21	16.009	19.308	-3.299	82,9%
Δ	9,6%	9,4%	8,7%	
Şub.20 (yıllık)	181.945	214.982	-33.037	84,6%
Şub.21 (yıllık)	171.386	220.044	-48.658	77,9%
Δ	-5,8%	2,4%	47,3%	

Bir önceki yılın aynı döneminde 3.0 milyar dolar olan dış ticaret açığı Şubat'ta yüzde 8.7 oranında artarak 3.3 milyar dolara yükselirken, ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 82.9 oldu.

Geçtiğimiz yılın Ocak-Şubat döneminde 29.3 milyar dolar olan ihracat bu yılın aynı döneminde yüzde 5.9 artarak 31.0 milyar dolara yükselirken, ithalat yüzde 1.4 oranında artarak 36.8 milyardan 37.4 milyar dolara yükseldi.

Son 12 aylık dönemde ise ihracat bir önceki yıla göre yüzde 5.8 oranında azalarak 171.4 milyar dolara gerilerken, ithalat yüzde 2.4 oranında artarak 220.0 milyar dolara yükseldi. Dış ticaret açığı, geçen yılın aynı dönemine göre 15.6 milyar dolar yükselerek 48.7 milyar dolar olurken bir önceki ay düzeyine yakın seyretti.

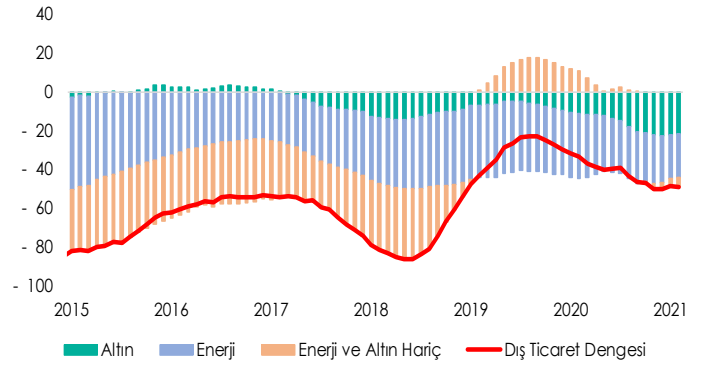
Mevsim etkisinden arındırılmış verilere göre ihracat aylık bazda yüzde 1.9 oranında azalırken, ithalat yüzde 1.1 oranında arttı. Mevsim etkisinden arındırılmış aylık açığın 3 aylık ortalamasını yıllıklandırdığımızda ise açığın 49.7 milyardan 41.9 milyar dolara gerilediğini görmekteyiz.

Bir önceki aya göre yatırım malı grubu ithalatı yüzde 5.1, ara malı grubu ithalatı yüzde 5.2 ve tüketim malı grubu ithalatı yüzde 20.6 oranında artış kaydetti. Yıllıkta da her üç grubun bir önceki aya göre belirgin arttığı izleniyor.

Geçtiğimiz yılın Şubat ayında 41.7 milyar dolar olan 12 aylık birikimli enerji ithalatı bu yılın aynı döneminde 27.1 milyar dolara gerilerken, bir önceki ay 24.8 milyar dolar olan 12 aylık birikimli altın ithalatının da 24.5 milyar dolara gerilediği görülüyor. Böylece Ocak'ta 3.8 milyar dolar açık veren enerji ve altın hariç çekirdek dış ticaret dengesi Şubat'ta 4.8 milyar dolar açığa yükseldi.

12 Aylık Dış Ticaret Açığı (milyar dolar)

2021 yılında ihracatının bir önceki yıla göre yüzde 8.4 artarak 184 milyar dolara çıkacağı öngörülmektedir. Ocak'ta yüzde 2.2 artarak yıla hedefin gerisinden başlayan ihracat Şubat'ta yüzde 9.6 artış ile bunu aştı. Yılın ilk ayındaki düşük performansın telafisi ve hedefin yakalanabilmesi için kalan aylarda ihracatın yüzde 9.0 oranında artması gerekecek.

Öncü veriler ihracat hedefinin yakalanabileceğini düşündürmeye devam etmekle birlikte ham petrol fiyatları dış ticaret açığı üzerinde yukarı yönlü risk teşkil etmektedir.

Finansal koşullardaki sıkışmayla beraber kredilerin yaşlanması iç talep ve ithalatı sınırlarken, bunun cari dengeye olumlu yansıtacağını düşünmekteyiz.

Geçtiğimiz yıl dış ticaret açığı 49.8 milyar dolar olurken, 2021 yılında bu rakamın 39.3 milyar dolara gerileyeceği öngörülmektedir.

Dış Ticaret İstatistikleri

Tanım

Dış ticaret istatistiklerinin üretilmesinde ve yayımlanmasında "genel ticaret sistemi" (GTS) uygulanmaktadır.

Genel ticaret sistemi, bir ülkenin ekonomik alanını oluşturan serbest bölgeler, gümrük antrepoları ve serbest dolaşım alanlarına giren ve çıkan tüm malları kapsamaktadır.

Özel ticaret sisteminde (ÖTS) ise gümrük antrepoları ve serbest bölgeler istatistiklerde içinde yer almayıp, sadece ülkenin serbest dolaşım alanına giren ve bu alandan çıkan mallar kapsanır.

Yorum

Dış ticaret dengesi: İthalatın ihracattan çıkartılmasıyla hesaplanır. Farkın negatif olması dış ticaret açığı, pozitif olması ise dış ticaret fazlası olarak adlandırılır.

Dış ticaret hacmi: Bir ülkenin belirli bir dönemde (genellikle bir yılda) gerçekleştirdiği ihracat ve ithalatın toplamıdır.

İhracatın ithalatı karşılama oranı: İhracat değerinin ithalat değerine oranlanmasıyla bulunur. Bu oran, yaptığımız ihracatın ithalatın yüzde kaçını karşıladığını ifade etmektedir.

Verinin Kapsamı

Dış ticaret istatistiklerinde istatistiksel eşik 100 ABD Dolarıdır. Bu değer altındaki işlemler istatistiklere dahil edilmemektedir.

Dış ticaret istatistikleri ihracat ve ithalat, dahilde ve hariçte işleme, sınır ticareti, finansal kiralama yoluyla ithalat, parasal olmayan altın ve geri gelen mal işlemlerini kapsamaktadır. Transit ticaret, bavul ticareti, geçici ithalat ve ihracat, sınırı geçmeyen mallar, para tabanlı altın, tamir ve bakım gören mallar, operasyonel kiralama yoluyla ithal veya ihraç edilen mallar ile yurtdışındaki askeri birliklere gönderilen mallar ise kapsam dışındadır.

Hesaplama Kuralları

İhracat FOB teslim şekline göre (malın gemi güvertesinde teslimi), ithalat CIF teslim şekline göre (mal bedeli + navlun + sigorta) olarak değerlendirilmektedir.

Dış ticaret verilerindeki değerlerde gümrük vergisi vb. hiçbir vergi bulunmamaktadır.

Doğalgaz ve elektrik dışında tüm ürünler için net ağırlık kilogram olarak derlenmektedir. Bazı ürünler ise ürün cinsine göre ikinci bir miktar birimi (metre, adet, metrekare vb.) ile ifade edilir.

İhracat ve ithalatın kaydedilme zamanı, malın sınırı geçtiği, ya da başka bir deyişle beyannamenin kapatıldığı (intaç) tarihtir.

Dış ticaret istatistiklerini üretmek için kullanılan gümrük beyannameleri Ticaret Bakanlığı tarafından derlenmektedir.

Dış ticaret istatistikleri, beyannamelerin geç kapatılması, zamanında Ticaret Bakanlığı veri ambarına aktarılmaması, beyanname üzerinde yapılan düzeltmeler ve beyannamelerin iptal edilmesi nedeniyle sıkça güncellenmektedir.